

Lag

om ändring av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012) 1 kap. 3 § 1 mom.
3 a-punkten, sådan den lyder i lag 1379/2021, och
fogas till lagen ett nytt 5 a kap., till 12 kap. en ny 8 a § och till 14 kap. en ny 2 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

-
- 3 a) *person som hotas av arbetslöshet* en person som inte är arbetslös och som
- a) löper risk att bli arbetslös inom två veckor,
 - b) är en sådan person som avses i 5 a kap. 2 § 1 mom.
-

5 a kap.

Utbildning inom omställningsskyddet

1 §

Målet med utbildningen

Genom utbildning inom omställningsskyddet ges personer som har fyllt 55 år och som har blivit uppsagda från sitt arbete av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker bättre yrkesfärdigheter eller företagarfärdigheter som stöd för att de snabbt ska få nytt arbete.

2 §

Allmänna villkor för utbildningen

- Utbildning inom omställningsskyddet ska ordnas för uppsagda personer
- 1) som blivit uppsagda från ett anställningsförhållande av produktionsorsaker eller ekonomiska orsaker,
 - 2) som har fyllt 55 år senast den dag de blivit uppsagda,

3) som senast på uppsägningdagen har varit anställda hos den arbetsgivare som avses i 1 punkten i minst fem år utan avbrott eller med avbrott som sammanlagt har varat i högst 30 dagar, och

4) som inom 60 dagar från den dag de blivit uppsagda har registrerat sig som arbetssökande vid arbets- och näringsbyrån.

Om en uppsagd person av vägande skäl inte har registrerat sig som arbetssökande inom den tid som anges i 1 mom. 4 punkten, kan utbildningen ordnas under förutsättning att den uppsagda personen i övrigt uppfyller villkoren i 1 mom.

Den uppsagda personen ska hålla jobbsökningen i kraft från och med det att personen registrerar sig som arbetssökande tills anställningsförhållandet upphör eller, om utbildningen avslutas under uppsägningstiden, tills utbildningen har avslutats.

3 §

Villkor som gäller utbildningen

Utbildning som ordnas i form av utbildning inom omställningsskyddet ska bestå av sådan utbildning för att öka yrkesfärdigheterna eller stödja företagsverksamhet som bidrar till att den uppsagda personen snabbt får nytt arbete. Sysselsättningsplanen ska innehålla en överenskommelse om utbildningen.

Utbildningen eller studiehelheten får vara i högst sex månader. Utbildningen eller studiehelheten kan ordnas oavbrutet eller bestå av flera olika perioder.

Värdet av utbildningen får motsvara högst två månaders lön för den uppsagda personen. Beloppet av två månaders lön ska bestämmas på samma beräkningsgrunder som de som används för beräkning av omställningsspenning enligt 9 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

4 §

Ordnande av utbildningen

Utbildning inom omställningsskyddet ska ordnas så att den uppsagda personen kan inleda utbildningen inom tre månader från det att anställningsförhållandet upphörde. Av grundad anledning får utbildningen också ordnas senare, dock så att den uppsagda personen kan inleda den sista perioden i utbildningen eller studiehelheten inom 12 månader från det att anställningsförhållandet upphörde.

Grundad anledning för att utbildningen ordnas efter den tidsfrist på tre månader som anges i 1 mom. föreligger, om

1) arbets- och näringsbyrån eller närings-, trafik- och miljöcentralen av skäl som beror på upphandlingsförfarandet inte har kunnat ordna utbildningen inom utsatt tid,

2) utbildning som lämpar sig för den uppsagda personen eller som den uppsagda personen har valt inte finns att tillgå inom utsatt tid,

3) den uppsagda personen har börjat eller ska börja arbeta,

4) den uppsagda personen på grund av sitt hälsotillstånd eller sin arbets- och funktionsförmåga inte kan inleda utbildningen inom utsatt tid, eller

5) skälet till att ordnandet av utbildningen fördröjts hänger samman med ett behov att samordna utbildningen med kompetensutveckling som personen deltar i eller med ett vårdansvar som personen har.

5 §

När rätten till utbildning upphör

Utbildning inom omställningsskyddet ordnas inte eller anskaffandet av utbildningen avbryts om

1) den uppsagda personens jobbsökning upphör att vara i kraft under uppsägningstiden och innan utbildningen börjar, eller

2) den uppsagda personens anställningsförhållande till följd av förändringar under uppsägningstiden fortsätter hos samma arbetsgivare eller upphör på grunder som har samband med arbetstagarens person.

Om den uppsagda personen inte inleder den anskaffade utbildningen eller avbryter den, upphör den uppsagda personens rätt till utbildning inom omställningsskyddet. Rätten till utbildning upphör dock inte om den uppsagda personen har grundad anledning att inte inleda utbildningen eller att avbryta den. Personen ska dock inleda eller fortsätta med utbildningen inom 12 månader från det att anställningsförhållandet upphörde. Att utbildningen skjuts upp får inte medföra merkostnader för arbets- och näringsbyrån eller närings-, trafik- och miljöcentralen.

En uppsagd person har grundad anledning att låta bli att inleda eller att avbryta utbildningen, om

1) personen ska börja eller har börjat arbeta och utbildningen inte kan ordnas vid sidan av arbetet,

2) utbildningen inte lämpar sig för personen på grund av dennes hälsotillstånd eller arbets- och funktionsförmåga,

3) serviceproducenten väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för deltagaren,

4) serviceproducenten väsentligen försummar att iaktta den lagstiftning som gäller anordnandet av utbildningen eller villkoren i det avtal som ingåtts om utbildningen, eller

5) det finns något skäl till att utbildningen inte har inletts eller till att den har avbrutits som kan jämföras med de skäl som anges i 1—4 punkten.

Om det inte finns någon sådan utbildning att tillgå som den uppsagda personen vill delta i och som uppfyller villkoren i detta kapitel och lämpar sig för den uppsagda personen, och denne inte vill delta i någon annan av arbets- och näringsbyrån föreslagen utbildning som kan inledas senast 12 månader efter det att anställningsförhållandet upphörde, är närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån inte skyldig att ordna utbildning inom omställningsskyddet, och den uppsagda personens rätt till sådan utbildning upphör.

Om utbildningen avbryts eller blir avbruten till följd av den uppsagda personens eget förfarande upphör personens rätt till utbildningen. För den som genom sitt eget förfarande orsakat att utbildningen avbrutits eller blivit avbruten ordnas ingen ny utbildning.

12 kap.

Genomförande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice och tillhörande samarbete

8 a §

Uppgifter som gäller ordnande av utbildning inom omställningsskyddet

Arbets- och näringsbyrån eller närings-, trafik- och miljöcentralen ska för en uppsagd person som uppfyller de villkor som avses i 5 a kap. 2 § anskaffa utbildning inom omställningsskyddet,

vilken ska bestå av sådan utbildning som ökar yrkesfärdigheterna eller stöder företagsverksamhet och har överenskommit i sysselsättningsplanen. Lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) ska iaktas vid anskaffningen.

På begäran av arbets- och näringsbyrån bestämmer närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, utgående från de uppgifter som anmälts till det nationella inkomstregistret, utbildningens maximivärde enligt 5 a kap. 3 § 3 mom. för en uppsagd person som är berättigad till och meddelat vilja att delta i sådan utbildning, och fakturerar kvartalsvis i efterskott Sysselsättningsfonden för kostnaderna för i 5 a kap. avsedda utbildningar.

14 kap.

Sökande av ändring

2 a §

Beslut och sökande av ändring i ärenden som gäller utbildning inom omställningsskyddet

Ändring i ett beslut om utbildning inom omställningsskyddet som har fattats med anledning av begäran om omprövning får sökas hos besvärsnämnden för social trygghet. Ändring i beslut av besvärsnämnden för social trygghet får sökas hos försäkringsdomstolen. Försäkringsdomstolens beslut får inte överklagas genom besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2023. Den tillämpas om anställningsförhållandet sägs upp den 1 januari 2023 eller senare.

Nådendal och Helsingfors den 8 juli 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Hanna Sarkkinen